

ЗАПИСНИК

са 12. седнице Привредно-економског савета града Ниша, која је одржана дана 07. децембар 2022. године са почетком у 8.00 сати у великој сали Градске куће (ул. 7. јули бр. 2) у Нишу

Седници су присуствовали чланови/це:

1. Проф. др Јадранка Ђуровић Тодоровић, председница ПЕС-а
2. Милош Гроздановић, замена члана, НТП
3. Иван Михајловић, члан, ЈКП Медиана
4. Александар Милићевић, члан, ПКС
5. Гордана Костић, заменица члана, YUMIS
6. Тијана Михајловић, заменица члана, RESOR
7. Марица Милтеновић Лазаревић, заменица члана, Johnson Electric
8. Проф. др Видоје Стефановић, члан
9. Анчица Димитријевић, заменица члана, Удружење угоститељских и туристичких посленика
10. Бора Јовић, члан, Винарија Статус
11. Весна Јефтовић, чланица, Удружење пословних жена Ниш

Седници су, осим чланова ПЕС-а, присуствовали:

1. Драгана Сотировски, Градоначелница
2. Проф. др Владислав Марјановић, члан Градског већа
3. Предраг Стојановић, члан Градског већа
4. Слободан Ранђеловић, члан Градског већа
4. Нина Илић, в.д.начелница Градске управа за финансије
5. Душан Радивојевић, директор КЛЕР-а
6. Озренка Павловић, Градска управа за финансије
7. Милан Богдановић, Клуб привредника Наисус
8. Небојша Станковић, КП Наисус
9. Тања Обрадовић, Главни урбаниста Ниша
10. Драган Миловановић, КЛЕР
11. Љиљана Јовановић, КЛЕР

ДНЕВНИ РЕД

1. Усвајање записника са 11. седнице Привредно - економског савета
2. Разматрање нацрта Одлуке о буџету града Ниша за 2023.годину (Предраг Стојановић, Нина Илић)
3. Разматрање иницијативе Клуба привредника „Naissus“ у вези инфраструктурног уређења постојећих индустријских зона (Милан Богдановић, Тања Обрадовић)
4. Разматрање иницијативе компаније „Статус доо“ за подстицање задруга и задугарства (Слободан Ранђеловић)
5. Разно

Након уводне речи, председница ПЕС-а позвала је присутне да се изјасне о предложеном дневном реду. Није било примедби на предложени дневни ред.

Тачка 1. Усвајање записника са 11. седнице ПЕС-а. На предложени записник није било примедби, те је једногласно усвојен.

Тачка 2. Разматрање нацрта Одлуке о буџету града Ниша за 2023.годину

Нина Илић је истакла да је буџет за 2023. годину рађен по упутству Министарства финансија те да је реалан и уравнотежен и да у односу на претходни, који је износио 12.858.564.000 динара, нови је пројектован на 13.440.791.397 динара. Захтеви корисника буџета били су за 500 милиона динара виши од планиране приходовне стране, тако да није било могуће удовољити свим захтевима. Буџетски дефицит је 6.000.000 динара што је занемарљиво а додатно ће бити пренета наменска средства од 135 милиона, која морају да се нађу на рачуну до краја године, можда нешто више. Свим корисницима буџета је упућен захтев да доставе своје обавезе у децембру и измире их како би имали што веће извршење буџета за 2022. годину. Највећу приходовну страну чини порез на зараде и приходи од пореза на имовину. Порез на зараде износи око 8 милијарди динара. Очекује се да ће пораст пореза на зараде бити значајан, јер долази до повећања минималне цене рада, а самим тим и плата као и плата у јавном сектору. Приход од порез на имовину се такође увећава из године у годину, јер се сада добијају у законском року подаци од јавних бележника. Тако се и 2023.године очекује раст овог прихода. Приходи од пореза на имовину су по основу већег броја корисника увећани и Пореска управа због малог броја запослених није у стању да стигне да обради све уговоре о купородаји који пристижу од јавних бележника те кашњење износи око два месеца.

Расходи су пројектовани на основу потреба корисника. Највеће обавезе из буџета исказала је Управа за друштвене делатности 32,82%, КЛЕР, Управа за комуналне делатности 19,03% јер се преко ње финансирају чистоћа, зеленило, јавни градски превоз, ЈКП. За управљача јавног пута Дирекцију за изградњу је планирано 1.668.000.000 динара од чега је за одржавање и поправку 633.000.000 динара а за капиталне пројекте планирано око 1.015.000.000 динара тако да је преко 2 милијарде планирано за инвестиције и развој. Остали део планираног буџета одлази на финансирање социјалне заштите, дечије заштите - Пчелица 1,2 милијарде динара, установе културе 840 милиона, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај 2,5 милијарди, Управа за друштвене делатности 4,6 милијарди, КЛЕР 3,6 милијарди као и друге управе и институције. Буџет је уравнотежен с освртом на социјалне потребе и развој града, као и грађана Ниша.

Александар Милићевић: Било би добро видети упоредни приказ пореза на зараде у односу на прошлу годину како би се сагледао реални раст прихода у 2023.години. Колики је упоредни раст прихода на зараде у односу на прошлу годину, узимајући у обзир инфлацију, повећање плата у реалном смислу? Колико је то повећање зарада у наредној години у номиналном износу, јер је на седници ПЕС-а затражено да се сразмерни део од 20% врати привреди. Истакнуто је да наредне године неће бити повећања зарада само у јавном сектору већ и у привреди.

Нина Илић је истакла да је прошле године извршење приходовне стране било 95% а расходовне стране 92% и да је то била рекордна година а да је реализација буџета за ову годину за око 1 милијарду већа у односу на прошлу годину што износи око 17%.

Градоначелница града Ниша је након уводне речи најавила и јавну расправу о Буџету у холу Градске куће данас у 18 часова а Скупштина 15.12. и још две седнице Скупштине на којима најавила два ребаланса: у децембру месецу, који је омогућен већим приливом средстава у буџет, као и ребаланс почетком 2023.године. Градоначелница је истакла да је 2020. године буџет износио 10,3 милијарди а да га данас пројектујемо на 13,4 милијарди динара. Нагласила је да су трошкови око пројеката, који су започети а нису завршени веома високи и да су неки пројекти рађени годинама тек сада стигли на реализацију као што је фабрика за пречишћавање отпадних возила (300 милиона динара обавеза Града за потребну инфраструктуру). Многа села су остала без воде и започета је изградња водоводне и

канализационе мреже, у многим селима је у току, а у Малчи је већ стигла вода. Започет је Аква парк из сопствених средстава, тражи се партнер за ЕКСПО центар. Преговара се са озбиљним партнерима о изградњи подземних гаража. Градоначелница је одговорила г-ну Милићевићу да се не зна колико је средстава потребно за енергенте и да је због тога буџет обзириво пројектован као и да је увећана буџетска резерва. На позицијама Дирекције и КЛЕР-а се налазе значајна средства за инфраструктурне пројекте и да је то веома значајно, јер ће се из сопствених средстава градити Булевар Св Пантелејмона, како би се повезале две градске општине. Град Ниш је имао 5 кредита и да је један враћен са највећом каматом, остали су рефинансирани и сада Град има само 2 кредит са повољном каматом. Тренутно кредитно задужење Града је око 5 милиона евра (560.000.000 динара). Сада на рачуну имамо 1,2 милијарди динара, тако да можемо одмах да вратимо кредит. Међутим, постоје пресуде које у последње време стижу на наплату и као пример је пресуда ЈКП Медијани по којој Град сада треба да плати 28 милиона одштете по тужбама мештана у близини депоније, по тужби ЕПС-а (градских општина) 173 милиона динара за заузеће јавних површина за бандере.

Велики проблем представља финансирање градских општина, које су нефункционалне, тако да ће разговарати са председником да се општине укину. Истакла је да има пет помоћника и да они могу да управљају општинама. Град има велики расход према градским општинама од чак 236 милиона, проблем се јавља око одржавања атарских путева што им је Статутом Града поверено, подземних контејнера, плаћања дуговања ЕПС-у, исплате за први покушај вантелесне оплодње (неке општине су у могућности да исплате док остале нису, те су грађани с разлогом незадовољни) итд. ГО саме не желе више да постоје, јер не могу да финансирају дугове.

Такође, велики проблем је и рад комуналне инспекције, Град не може Статутом да је контролише, како наводе проблем је недостатак радника а грађани су незадовољни.

Град Ниш има изванредан број станова у којима живе станари који су се насилно уселили и не плаћају закуп, тако да сви трошкови иду на терет Града. Део градских станова ће вероватно купити Комесаријат за избеглице, део ће ићи на тржиште, наћи ће се парцеле за изградњу пословно стамбених објеката и са партнерима изградити станове за социјано становање, с тим што ће Град добити у својину пословне просторе, које ће касније моћи да изда у закуп или да се више служби неке управе, које су расуте по разним приватним локалимa где Град плаћа закупнину, лоцирају на једном месту. Такође, проблем је и са градским објектима на селима где су огромни рачуни за струју.

Душан Радивојевић: поред 2 милијарде које Град улаже у инфраструктуру, велики пројекат за који се издвајају средства је пројекат отпадних вода, чија је имплементација започета тако да кроз изградњу колекторске мреже (главни колектор, Чамурлијски, Медошевачки, сервисни) коју финансира Град се улаже 10 милијарди динара (300 милиона динара за непостојећу инфраструктуру) чиме ће се омогућити сакупљање свих отпадних вода и довођење до фабрике за прераду отпадних вода. На овај начин решиће се вишедеценијски проблем у граду. Систем је пројектован за 266.000 становника а град ће добити фабрику отпадних вода што ће задовољити потребе у дужем периоду. Пројекат је препознат као веома важан у међународним круговима и има велики еколошки значај.

Градоначелница града Ниша: део средстава мора да се уложи у Радну зону "Север 2" како би се проширили њени капацитети за будуће инвеститоре и израда пројеката је у току. Насеље "Ардиа" је и даље плану за припаднике снага безбедности с тим што се са Републичком дирекцијом за имовину разматра могућност размене овог земљишта за земљиште у насељу Бранко Бјеговић за изградњу станова а да Ардиа остане Граду Нишу која би се понудила тржишту.

Град Ниш дугује 5 млрд. динара по решењима за експропријацију земљишта (Доња Врежина, МИН-ова задруга).

Са општином Дољевац Град ће у 2023. години коначно завршити водоводни систем Турлина - Перутина - Кнежица.

Владислав Марјановић: предлог буџета је реалан и развојан. Ради се средњорочни план. Повећање прихода од зарада у односу на претходни буџет је реално 10-12% а номинално 17%. То значи да активне мере запошљавања дају резултате. У сарадњи са НСЗ имамо имамо информацију да код мера самозапошљавања чак 65 до 66% фирми и даље егзистира. Што се тиче микро предузећа и повећања запослености које они подстичу не треба да будемо задовољни. Окосница овог буџета је сада инфраструктура, култура, средње образовање а нарочито енергетска ефикасност, где су издвојена велика средства и где се са Министарством за заштиту животне средине ради на пројекту замене ложишта. Буџетска резерва је 120 милиона у односу на прошлу годину, када је износила 90 милиона што је позитивно.

Градоначелница града Ниша: За Буџетску инспекцију смо до сада издвајали средства. Међутим, од 1. јануара она прелази у републичку, тако да ту сад имамо умањења у буџету, док са друге стране ћемо имати увећање средстава за плате запослених са Народног универзитета, који прелазе у новоосновану установу Центар за стручно усавршавање. Предвиђена су и субвенционисана средства за смештај деце за школу у природи, како би се родитељима помогло а Дивљана вратила у функцију (спојиће се Дечји културни центар и Дивљана да би се смањили трошкови). Два вртића су пројектно завршена, трећи који је у фази реконструкције у Божидара Ације, тако да ће бити нових запошљавања у Пчелици за коју је планирано 1,2 милијарди динара).

Веома је важно да одржимо добру пословну климу. Имамо најаве нових инвестиција нарочито из Чешке и Кине.

Наравно као кључни приорите је изградња ВИК мреже по селима.

Нина Илић: Следеће године порез на апсолутна права и поклон треба да пређе на локални ниво. То значи да преузимамо републичке раднике, а они имају 3000 нерешених предмета и тај проблем треба решити кроз реорганизацију.

Јадранка Ђуровић Тодоровић: Може да се примени модел плаћања туристичких такси.

Градоначелница града Ниша: Тренутно се спроводи анкета за одлазак у пензију у градској управи, има заинтересованих што значи запошљавање младих људи. Ради се на убрзању издавања грађевинских дозвола и озакоњењу а радило се и на издвајању већих средстава за пољопривреду.

Слободан Ранђеловић: Претходне године било је издвојено у буџету 38,5 милиона динара за пољопривреду. Сада је предвиђено 45 милиона за директно субвенционисање (не рачунајући кредитну подршку). Одвојена су била значајна средства за субвенције пољопривреди, јер се кроз анкету која је спроведена јавио велики број пољопривредника. Кад је дошло до реализације јавио се мали број. Треба да се направи тим за пољопривреду, који ће окупити наше пољопривреднике, помоћи им да лакше аплицирају за одређену меру и одредити приоритете за субвенционисање: наводњавање, млади и пољопривреда, кредити за механизацију за 15 корисника.

Бора Јовић: Лепо је што се у граду отварају фабрике, али и пољопривреда је фабрика. Пољопривреде више нема, нема ни откупних места. Град је издвојио новац, али то не даје резултате, потребна је реформа. Предлог је да се покрене иницијатива за реформе Југа Србије, па да као Војводина можемо да конкуришемо у иностранству. Потребно је направити Фонд за ту намену. Иницијатива је да Град избори стратегију развоја пољопривреде Југа Србије од стране државе. Град и држава дају новац али то није каналисано, новац је потрошен по програму али мора се преко задруга организовати другачија подела финансија из градског буџета.

Владислав Марјановић тражи да се да конкретно решење.

Бора Јовић: Добили смо паре од Града али није друштвено корисно. Предлог је да се дају паре по 1 кгр. плода а не за механизацију преко задруге. Пр. су Блаце и Књажевац, који је финансирао вишње и сад има више него Меровина. Град треба да издвоји средства за две културе и да дају субвенције за то по кгр. и тако ће створити услове да се тиме баве много више људи.

Слободан Ранђеловић: Ниш нема пољопривреднике, откуп је проблематичан и не може тако да се финансира али може да се да нека помоћ око продаје. Град може помоћи око пласмана производа и откупа.

Бора Јовић: У Италији држава 70% новца улаже у пољопривреду преко задруга а то раде и Холандија и Немачка.

Александар Милићевић: У РПК су регистроване 2 пољопривредне задруге а у току је регистрација треће. У Нишу је задругарство катастрофално и треба наћи модалитет за његово функционисање.

Др Видоје Стефановић: Треба да постоје упоредни подаци са претходном годином да би се извукли закључци. Да ли постоје међународне донације? Робне резерве захтевају већу пажњу и анализу. Бицикличка стаза Трошарина - мост у насељу број 6, на траси за бицикliste код моста се јавља проблем, да ли је то у плану и да ли постоји проблем са извођачем радова? Развој туризма је приоритет. Ниш има огроман потенцијал, туризам не задовољава, 56 мил. динара је одвојено за управљање развојем туризма, шта то подразумева? Промоција туризма мора бити нападна. Нишка Бања је изгубила статус бање. Одобрене су паре за фасаде, урбану регенерација и то је нејасно па тражи објашњење. Да нема аква парка средства око улагања у бању би била минорна. Постављено је питање око робних резерви и непознанице о томе шта нас чека у будућности.

Градначелница града Ниша: Град је дао паре Путевима Србије за сређивање бицикличких стаза: на булевару Цара Константина и Островица- Равни До. Град хоће да уз сагласност Пuteва Србије сам одради те радове.

Почели су разговори за стварање туристичке регије. Било је опструкција од стране ТОС-а. Сад ће се то изменити, и где ТОС нема интереса као што су сајмови у Скопљу и Солуну где можемо да одемо сами. Закуп у Истанбулу је био прескуп али ми смо се фокусирали да се организујемо преко амбасада разних држава како би отишли на сајмове. На тај начин ћемо развијати туризам. На тај начин су дошле две групе из Туниса.

Уследило је и повећање боравишне туристичке таксе са 120 на 150 динара. Увели смо и туристичку инспекцију која још није у потпуности заживела као што треба. Што се тиче фасада, то су фасаде градских институција (остављена позиција са 1000 динара), финансије су предвиђене за аплицирање код државе, као и за субвенционисање стамбених заједница. Пример урбане регенерације је осветљење Саборног храма, које је завршено.

Душан Радивојевић: Археолошко налазиште Медијана је завршено, отворена је Београдска капија на Тврђави, у току је изградња новог терминала на Аеродрому, започета је реализација Аква парка.

Александар Милићевић: Постоји Савет за туризам, одржано је више састанака.

Јадранка Ђуровић Тодоровић: Једно од решења је и дигитални маркетинг, студенти су давали врло креативна решења. Давали су решења и за привреднике кроз сарадњу привреде и науке.

Анчица Димитријевић: Град Ниш је познат по гастрономији и као такав је препознат у свету и рангиран је у једном светски познатом часопису као један од пет дестинација које треба обавезно посетити на Балкану. Гастро туристички фестивал треба да буде препознатљив, гастрономију треба форсирати. Уласком овог фестивала у буџет града, Град би умногоме допринео развоју угоститељства. Ове године је фестивал коштао 1,2 милион динара. Ако би Град дао још један милион то би био прави фестивал са звучним именима и добром храном. Свакако и од Министарства туризма долази помоћ од 500 хиљада динара али било која помоћ града би добро дошла.

Градначелница града Ниша: То је много пара, то није манифестација од јавног значаја али може да се помогне.

Јадранка Ђуровић Тодоровић је тражила да се изјасне о предлогу буџета за 2023.годину. предлог буџета је једногласно изгласан.

Тачка 3. Разматрање иницијативе Клуба привредника „Naissus“ у вези инфраструктурног уређења постојећих индустријских зона

Милан Богдановић: Предлог је да ПЕС буде једном у два месеца, да присуство буде обавезно, да закључци имају даљи развој и динамику са задужењима за спровођење. Сваки члан мора да има бар једну иницијативу годишње, и да буџет мора да се усклађује с обзиром да ће се увећавати приходовна страна. Слаже се да се из прихода од зарада из буџета издвоји део за ЕИ и МИН. У ЕИ ради 1500 људи, потребно је мапирање зона и сагледавање проблема. Потребно је формирати радну групу како би решили ове проблеме

Градоначелница града Ниша: Како Град може да реши питање ЕИ и МИН-а и шта смо да одрадимо по закону?

Милан Богдановић: Потребан је системски приступ да сагледамо све проблеме и онда ћемо да знамо шта можемо. Да се укључи струка, да се формира радна група, пројектни тим, мада је ГУП почетак, потребно је да се зоне другачије сагледавају. Неопходно је обратити пажњу и на brownfield инвестирање и да је неопходно мапирање потреба привреде (у кругу ЕИ привредници нису неколико дана имали воду, 4500 људи ради у ЕИ, системско решавање проблема, препознавање индустријских зона и тд.) Ово је интерес и привреде и Града.

Тања Обрадовић: Закон о планском систему и ГУП ће довести до великих промена, јер се први пут ради повезивање планских докумената и економије. Претходне зоне нису имале карактер, све су биле пословно-привредне. Сада ће бити другачије. Сарадња привреде је кључна да би се направио свесагледавајући ГУП: то се ради и са институцијама и са осталим секторима привреде. То је план и за ЈП, на пр. ЈП Медијана, морају да знају шта је у ГУП-у. Урађена је измена за високе објекте у циљу искоришћавања локација и искоришћавања постојеће и изградње нове инфраструктуре, на пр. топловод.

Јадранка Ђуровић Тодоровић: Да ли ће овим зграде бити озакоњене?

Тања Обрадовић: Јесу, то је законска обавеза. Овај ГУП-а има визију, границе ГУП-а су смањене, јер нико не зна зашто је граница била раније већа. Много би значило да се ради земљишна економија, то је основно питање, и било би добро одредити особу за то. Тиме би знали колика би била вредност експропријације.

Милан Богдановић: ГУП се ради 18 месеци. Питање је како ПЕС може да да допринос да се не губи време. Део ЕИ нема воду.

Гордана Костић: Инфраструктура у ЕИ је велики проблем, почевши од осветљења, ограда...

Градоначелница града Ниша: Град нема правни основ за извођење инфраструктурних радова јер је ЕИ приватизована.

Гордана Костић: Ту има и јавних површина.

Градоначелница града Ниша: Које су то јавне површине у ЕИ?

Тања Обрадовић: Плански документи морају бити јасни. Све су саобраћајнице у граду јавне а ако су саобраћајнице у комплексу ЕИ онда то ради Град.

Александар Милићевић: не слажем се да Град Ниш ништа не може да уради по том питању. Недавно је Град решио проблем са водом 4500 људи који раде у ЕИ. Треба да се уради експропријација земљишта на којој је путна инфраструктура и да то зељиште уђе у власничку структуру. МИН нема ПДР и не може да ради реконструкцију. Ако се ништа не уради остаће 10.000 људи без посла.

Душан Радивојевић: Град је иницирао израду ПДР. Парцелација је урађена и прослеђена је катастру и то иде веома споро. Проблем са водом решен је тако што је Град платио Наисусу без основа.

Градоначелница: са 5 млрд.дин. дугова према грађанима којима је одузето земљиште а није испалћено, Град мора да среди зона север и то је приоритет јер ће тамо доћи нови инвеститори. Не можемо да урадимо експропријацију у комплексу ЕИ због катастра. Град тренутно нема средстава за експропријацију зељишта за саобраћајнице у комплексу ЕИ.

Тања Обрадовић: прво је неопходно утврдити колико је средстава потребно за експропријацију. Да би ишло према републици морамо да имамо те податке од привреде.

Привреда треба да дају информацију и податке о привредним друштвима и предузетницима који послују у граду како би сви подаци могли да се имплементирају у планским документима.

Душан Радивојевић: Град чини све да помогне и не чини разлику између домаћих и страних инвеститора, проблем траје већ деценијама.

Александар Милићевић : ЕПС не улаже у развој јер не зна где да улаже.

Градоначелница: Сматра да није тачно што се тиче ЕПС-а да не улаже. ЕПС има своје планове а и Град је покренуо да се реши проблем снабдевања.

Влада Марјановић: Најкомпликованији су индустријски парк МИН и ЕИ и то је реална ситуација. Привредници хоће да се шире али не могу јер не постоји евиденција објеката. Прва фаза је израда ГУП-а а онда радна група састављена од привредника и представника града која ће разматрати појединачне проблеме и предложи решења. Тренутно не видимо редослед корака, није завршен стечај и не знамо детаље око имовине.

Милан Богдановић: Стиче се утисак да су саговорници на различитој страни али то заиста није тако. Предлаже да се донесе закључак да се оперативно крене и ради на томе.

Јадранка Ђуровић Тодоровић: До наредне седнице ПЕС-а прикупити информације и да се предложе конкретне идеје за излагање из проблема.

Тања Обрадовић: Решавање овако комплексног проблема не може да се реши једним потезом. ПДР је само почетак, после иде сагледавање решавања са висином потребних средства за то, нико се није бавио да ли је овај плански документ реалан и повољан по град. Јавни простор је дефинисан ГУП-ом без обзира на власништво и ако се саобраћајнице нађу у ГУП-у онда се јавни простор решава у комуналном смислу и можда је то решење за зоне.

Бора Јовић: Предлог: да се направи радна група за реформу пољопривредног округа. Сагласност Министарства о бригу о селу постоји за ову иницијативу.

Слободан Ранђеловић: да Комора и Бора Јовић дају чланове радне групе, субвенције можемо да тражимо само по шифрама за субвенције, а не по кгр. Можемо да аплицирамо и за туристичку задругу, Малча је интересантна.

Након завршетка свих дискусија, председница ПЕС-а **Проф. др Јадранка Ђуровић Тодоровић**, се захвалила свима на предлозима и учешћу у дискусији и најавила ускоро нову седницу.

Седница је завршена у 10,30 часова.

Записник сачинила: Љиљана Јовановић

Председница

Јадранка Ђуровић Тодоровић

